

450152

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERȚIUNI:

se socotesc după tariful, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Cu toată lumea bine.

O CONVORBIRE FAMILIARĂ

Deună-zi, în o societate de domni și doamne, s'a discutat tesa, dacă din punctul de vedere al integrității caracterului, este corect ca cineva se fie bine cu toată lumea.

Sunt, a ridicat unul cestiunea, o seamă de oameni, cari au vecinic o atitudine rezervată. Ei tac și dacă vorbosc, își cumpănesc tot cuvântul, ca nu cum-va să emită vre-o părere hotărâtă prin care ar putea să jignească sentimentul cui-va. Devisa vietii lor este să se poarte așa, ca să nu stârnească snpărarea altora, ca toți să-i iubească și astfel dâșii să ducă o viață tihnită, neatacată de nimeni și împresurați de iubirea tuturor.

Tendința aceasta, au zis unii, este întruparea egoismului. Propagatorii ei n'au alt scop decât promovarea și asigurarea liniștii sufletești. Lor nu le pasă de binele obștesc, și dacă totuși fac ceva pentru aceasta, fapta lor nici

odată nu trece hotarele cari ar primejdii tihneala traiului lor.

Eu, a observat un poet, cred că atributul principal al unui om corect este sinceritatea. Sincritatea impune ori și cui ca să spună totdeauna ceea-ce simte. Cel ce tace, ori mă aproabă vecinic, și-mi face impresiunea, că sau nu are nici o părere, sau voiește să mă amăgească. Prefer pe acela, care mă combate pe față, căci știu că am de a face cu un adversar sincer, cu care pot duce o luptă cinstită. De acesta nu mă tem. Dar mi-e frică de omul cu caracter închis, care te ascultă și nu zice nimica, ori te secundează prin niște termeni în care perii: căci nu știu dacă stau în fața unui pretin sau a unui dușman deghisat. Un om corect trebuie să fie totdeauna sincer. Cuvintele și faptele lui să ne ofere o carte deschisă, în care să putem ceti ce este el și ce voește.

O damă mai în vîrstă, a accentuat, că a trăi bine cu toată lumea este un postulat al civilizațiunei. Omul cult res-

pectă opiniunea tuturor, căci numai așa poate aștepta și el respect pentru a sa.

Un domn mai bătrân a zis, că respectul oferit altora nu ne impune datoria să sufocăm convingerea noastră. Dacă ei reclamă să le cinstim vederile, tot cu atât drept putem cere și noi se ne asculte părerea.

Un tinăr spunea cu mare entuziasm, că civilizațiunea nu pretinde să ne nădușim vocea conștiinței, ci să ne manifestăm sentimentele, căci numai atunci avem valoare în judecata obștei serioase, dacă ne prezentăm în lume cu idei proprii.

Aceasta a îndmnat pe un preot, care se afla de față, să adauge, că numai acela este un om întreg, care are curagiul să-și susțină totdeauna convingerile. Cel ce caută să fie vecinic bine cu toată lumea, nu poate să se manifeste totdeauna așa precum este, ci la fiecare ocaziune este nevoit să ascundă ceva din *eul* seu, să fățarească sentimente pe cari nu le are, să mintă și să se presinte într'un colorit fals.

FOIȚĂ

Pățaniile multcercatei Griselde.

(Urmare).

Nu trecu mult și chiamă marchizul pe curtenii sei cei mai de frunte la sine, îi ospetă bine și le explică la masă toată cauza, spunându-le, că a căpătat voie dela Roma să-și lapede nevasta și să-și ia alta. Tocmai din aceasta cauză i-a chemat să fie de față la acest act dându-i cu prezența lor mai mare vază și putere; să luțelege că nobilii aceștia îngâmfati încuviințară acest pas al marchizului. Deci marchizul dă ordin servitorilor săi să împărtășească soției sale ceea ce se hotărise invitându-o să vie inaintea domnilor adunați.

Inima sêrmanei Griselde să umplu de întristare cum auzi ceea ce s'a petrecut și-și blăstema soartea oftând din adâncul inimii.

Pe față însă nu se arăta nici decum tristă, ci din contră era nepăsătoare; nici nu se turbură. Intrând în sală nu-și putu ridica ochii de rușine vîzându-se încungiurată de atâți domni de frunte. Bărbatul ei marchizul se adresă către ea și-i zise: »Draga mea Griseldo! Până în minutul acesta ți-am cunoscut credința și dragostea către mine, și și eu te-am iubit cum se cuvine a iubi pe o soție credincioasă. O usită deosebită dela Dzeu mă face să-mi întorc dragostea de către tine și să-mi îndreptez spre alta. Să fac așa mă silesc prietinii și supușii mei, eară patriarhatul mi-a dat voie și permisiune.

Prietinii și supușii mei voiesc să te depărtez pe tine dela mine, căci nu ești de rangul meu și să-mi iau o femeie de neam boieresc, carea să se potrivească cu mine, ca astfel să pot avea moșteuitori după moarte îndreptățiți a stăpâni aceasta țeară. Aceasta am voit să ți-o împărtășesc în fața acestor domni de frunte spunându-ți că de azi încolo noi vom fi despărțiți unul de altul. Deci să

te depărtezi din cartea mea în momentul acesta neluând cu sineți altceva decât aceea ce ai adus.

Poți să-ți închipuești că aceste cuvinte ar fi isbit ca cu o săgeată și pe cea mai curagioasă femeie. Ce socotiți însă, ce a răspuns mult răbdătoare Griseldă la cuvintele bărbatului ei și cum s'a arătat în fața acelor boieri mari? Fața ei nu s'a scimbat de loc ci ea a rostit următoarele cuvinte, pline de umilință: »Milostive doamne! Totdeauna am recunoscut, că între mine și domnia-ta nu e potriveală, căci domnia-ta ești boier mare, ear eu din neam de jos, de aceea mai că nu mi-a venit în minte a mă socoti de soția, ci de servitoarea domniei-tale. Deși m'ai făcut doamnă în acest palat, totuși o mărturisesc înaintea lui Dzeu, că eu m'am considerat totdeauna de servă. Deci Vă mulțumesc pentru onoarea ce mi-o ați dat-o fără să o fi meritat. De altmintrelea sum gata a mă duce cu inimă liniștită înderēt în casa tatălui meu să-mi petrec zilele, ce le voiu mai avea

Cuvintele preotului au fost aplaudate de aproape toată societatea.

Numai o coconiță își luă curagiul să observe:

Frumoase cuvinte, dar de multe ori nu poți ținea morțiș la ele. De câte ori întâlnim pe căile vieții niște persoane, cari nu merită decât disprețul nostru; cu toate acestea caută să le surprizi, să le întinzi mâna, căci sunt primejdioase, te atacă cu graiul, cu condei, și decât să ajungi pe gura lumii, preferi să te pui bine cu dâșii.

Observarea coconiței însă stârni un resens. Representantul acesteia se făcu earăși preotul zicând:

Cine are conștiința nevinovăției sale nu se teme de nimeni, prin urmare nu-i pasă nici de acești bandiști ai onoarei. Nici lumea nu-și pronunță judecata fără să cumpănească; caută și ea cine este acela care atacă și pe cine isbește. Bârfelile și noroiul unui ticălos nu pot să atingă pe un om cinstit. Și dacă cine-va totuși se teme și caută pretinția unor astfel de indivizi, mă face să cred că nici sufletul său nu este curat și-i e firică să nu se dea în lume păcatul lui ascuns.

Atunci luă cuvântul un politician care până aci tăcu și zise:

Un bărbat corect nici odată nu va întreținea legături cu niște indivizi, pe cari în sufletul său îi desprețuește. Figura lor nu trebuie să-i facă onoare, vorba lor are să-l otrăvească, bunul simț și stringerea mâinii lor să-l arză cu fierul roșu ferbinte. Omul de omenie numai cu cei de seama lui poate să facă societate. Cei buni împreună și cei răi

acolo, unde mi-am petrecut și tinerețele. Trebuie însă să Vă spun, că sum fericită a mă putea numi văduva onestă a unui marchiz cum ești Domnia-ta, căci avui onoare a-ți fi soție. Soției ce o vei lua, îi poftesc din inimă tot binele și toată fericirea, și doresc să trăiești cu ea mai fericit și cu mai mare mulțămire, ca cu mine. — Ușor voi putea împlini mandatul ce mi-l dai, să nu iau cu mine altceva decât ce am adus; n'am adus altceva decât o inimă credincioasă, și golătate. Sunt gata a asculta de porunca Domniei-tale lăsându-ți ceea ce am pe trupul meu!

După ce vorbi astfel se desbracă de toate hainele și podoabele ei, lăsându-și pe trup numai un singur vestmânt. În fine își scoase inelul din deget, îl dete marchizului dimpreună cu alte prețioase și zise:

»Goală am venit din casa părinților mei, goală mă voiu reîntoarce. Numai de una Te rog, domnule marchiz! lasă-mi acest vestmânt de pânză să-mi acoper trupul, din care s'au născut fii Domniei-tale, ca să mă

separat. O amalgamisare ar fi să se împreuneze focul cu apa. Și termină:

Vai de națiunea aceea, ai cărei fii vreau să trăiească cu toată lumea bine. Ast-fel de oameni, căutând neîncetat numai interesul lor, n'au să ridice poporul din care fac parte.

Dama mai în vîrstră se crezu datoră a-și susține încă odată părerea:

Mi-se pare că discuția a deraiat. D-voastră combateți tesa din punct de vedere special românesc, eu o susțin din considerații generale culturale. Privită chestiunea astfel, cred că ambele părți avem dreptate. Un om cinstit va căuta să fie bine cu toți cei ce merită, dar va desconsidera pe toți nevednicii.

Da, da, să auzea din toate părțile. Așa zicem și noi.

Prin urmare, luă cuvântul doamna casei, voind să curme discuția, în dați voi să resum eu conclusia?

Poftim. Și doamna încheie:

Cel ce are drept steag conducător al vieții să trăiască bine cu toată lumea, nu poate rămânea un om întreg. Ascunzând azi un sentiment al său, mâne altul, precum cer considerațiile față de persoanele pe cari le întâlnește, încetul cu încetul *eul* său se tocește, și în cele din urmă, nu mai are nici un sentiment propriu. Neavînd el nimic al său, nu poate da nimica societății și neamului la care aparține. Un astfel de om poate să fie un cult individ, un bun părinte de familie și chiar un bun prietin; dar societatea și națiunea n'au nici un folos de el. (Aplause generale subliniară conclusiunea D-nei.

Iosif Vulcan.

pot duce până acasă fără să fiu de batjocura lumii.

Toți cei de față vărsară lacrimii de compătimire la aceasta priveliște tristă; chiar inima cea împetrită a marchizului să muie încât nu mai putu zice nici o vorbă de durere și compătimire, ci ne mai putîndu-se uita la Griselda își întoarse fața într'altă parte căci îl podidiră lacrimile. Dar în curînd se reculese, și o lăsă să plece așa cum era. Cei ce erau de față să mirau de inima cea împetrită a marchizului, și în cugetul lor îl numeau tiran.— De sormană lui soție la toți le era milă; deci indignați și scârbiți până la suflet îndată părăsesc cu toții castelul.

12. *Griselda se reîntoarce la tatăl său și îl mângăie.*

Sermana Griselda mai de tot despoiată, desculță, cu capul gol eși pe poarta castelului; după ea mergeau toți domesticii suspinând și plîngînd; căci toți oamenii din curtea marchizului o iubeau pentru virtutea și

Al XVI-lea

RAPORT GENERAL

al Comitetului central al »Reuniunii rom. de argricultură« din comitatul Sibiiului pentru anul 1903.

(Urmare și fine)

Averea Reuniunii.

Despre averea Reuniunii raportăm următoarele:

În anul 1903, conform rațiociniului, s'a realizat un venit de cor. 2067.67, ear' cu restul casei din 31 Decemvrie 1902 în sumă de cor. 396.91. în care era cuprinsă și suma de cor. 200, subvenția comisiunii economice comitatense pentru esoposiția de vite, ce nu s'a putut ținea în 1902, — un venit de cor. 2.464.58

Din izvoarele proprii ale Reuniunii a încurs suma de cor. 1663.67, ear' suma de cor. 404 a ineurs precum urmează: cor. 200 este subvenția comisiunii economice comitatense pentru premiile esoposiției de vite pro 1903; cor. 200, formează ajutorul anual, ce ni-l îmbie institutul de credit și economii »Albina«, ear' restul de cor. 4 sunt prețul unor pomișori vînduți.

Sumele dela intratele din rațiociniu în comparație cu budgetul dau următorul rezultat

S'a încasat mai mult ca preliminar la titlul »Taxe dela membri« cu cor. 165.80, ear' mai puțin ca preliminar la titlul »Interese după depuneri« cu cor. 112.13 și la titlul »Venite exta-ordinare« cu cor. 96.— Causa că în anul 1903 s'a încasat mai puține interese provine de acolo. că în scopul acoperirii însemnatelor cheltueli, recerute la terminarea lucrărilor »Albumurilor« între altele nevoiți am fost a vinde încă la 1 Martie 1903 un scris fonciar »Albina« de cor. 2000, la 15 Aprilie un altul de cor. 1000, după cari la 1 Decemvrie 1903 pe al treilea de cor.

bunăvoința ei cătră ori-ce om. Acești buni oameni nu se puteau mîngăia vîzînd că-și perd pe stăpâna lor cea bună, pe mama cea credincioasă a țerei. — Nici Griselda nu se putu reține a nu vărsa lacrimi nu doară pentru soartea ei cea tristă, ci de mila bunilor ei servitori.

Tatăl ei Ianicula și vre-o câți-va buni vecini auzise de soartea Griseldei și-i eșiră pe drum înainte bociadu-se și vîetându-se. Bietul Ianicula coplesit de durere îmbrățișă pe Griselda fără să poată vorbi un cuvînt, ea însă ștergându-și lacrimile de pe față se adresă cătră tatăl său cu cuvinte dulci zicîndu-i: »Nu te supăra tată, de nenorocirea mea, cugetă că toate să întemplă cu voia lui Dumnezeu!«

(Va urma).

1000, după cari s'au încasat numai interesele intercalare.

În total s'a încasat mai puțin ca preliminat cu 342.33.

Din comparația sumelor dela eșitele din rațiociniu cu budgetul rezultă, că:

S'a spesat mai mult ca preliminat singur la titlul 7 »Premii pentru expoziția de vite« cu cor. 200, care de fapt nu este supererogat, de oare-ce, precum se amintise și mai sus, suma de cor. 200, subvenția comisiunii economice comitatense pro 1902, ca necheltuită, era cuprinsă în saldul casei dela finele anului 1902. Aceasta cu învoirea comisiunii economice comitatense, s'au distribuit ca premii între esponenții primei expoziții de oi, ținute în a. tr. în comuna Poiana;

S'a spesat mai puțin ca preliminat la titlul »Intruniri agricole și alte afaceri prin comune« cu cor. 56; la titlul »Simbria servitorului« cu cor. 14; la titlul »Spese de cancelarie« cu cor. 30.77; »Distribuire de pomi« cu cor. 34.10; la titlul »Pepiniere« cu cor. 58 și în fine la titlul »Spese neprevăzute« cu cor. 58.16, lucruri, ce își află explicație în faptul, că în vederea marilor spese cu industria de casă, am ținut să facem posibile cruțări titlurile budgetare în același timp însă, n'am abandonat nici una din afacerile, ce viață dau Reuniunii și din cari foloase se tragă obștea noastră.

Sub titlul »Cărți agricole«, »Pentru animale de prăsilă« și »Pentru mașini agricole« în 1903 n'am cheltuit nimic.

În total s'a cheltuit mai puțin ca preliminat cu cor. 1044.53.

Încât pentru pozițiunile investiționale amintim, că pentru cărți din biblioteca noastră și pentru coale de contabilitate am încasat cor. 102.95; sub numirea »Industria de casă și albumuri« am încasat:

- a) pentru obiecte vândute cor. 755.13
- b) daruri pentru albumuri » 441.25
- c) abonamente pentru albumuri » 4176.80

În total cor. 5373.18

Această sumă substrasă din suma de cor. 10.318.17, cheltuită cu industria de casă și albumuri, drept investire din 1903 trebuie considerată numai suma diferențiară de cor. 4944.99, la care adausă suma de cor. 1514.03, investită în 1902, la inventar am trecut suma de cor. 6459.02. Cum această afacere importantă și costisitoare a reclamat și în cursul anului de față multe și însemnate spese, după terminare și mai ales după vânzarea albumurilor vom compenza fondul neatacabil acum investit în »Albumuri«, și cu interesele conveniende.

La fondul »A Lebu«, numit al »expozițiilor de vite« am adaus interesele după capitalul propriu cu cor. 4.18, cu cari fondul a ajuns la suma de cor. 96.22 ear' la »fondul expozițiilor« de asemenea interesele după capitalul propriu cu cor. 59.01, ajuns astfel la suma de cor. 1355.64.

Suma de cor. 141 de sub pos. 6 a titlului »Pozițiuni investiționale«, formând ea premiile expoziției industriale din 1902 neridicate și respective dăruite de unii esponenți, la 31 Decembrie 1903 s'a găsit în suma ba-

nilor gata și cu rezerva de a fi trecută, după natura ei, la »fondul expozițiilor«.

La »Pozițiunile transitorice«: cor. 91 e sumă anticipată unor cusetoare în cauza industriei de casă și restituită de acestea, ear' cor. 27.70 s'au anticipat în excursiunile în cauza întrunirilor pentru cassele de ajutoare a mncitorilor. Acestea s'au restituit de comun le. în cari s'au ținut adunările.

Averea totală a Reuniunii constă din cor. 51692 bani gata; cor. 96.22 fondul »A. Lebu«; cor. 1355.64 »fondul expozițiilor« cor. 200 acții (4) ale fabricii de conserve »Transilvania« din Deva; o anticipație însoțirei din Veștem cor. 14.40 dulapuri; recuisite etc. cor. 150; colecții agricole cor. 100; cuptorul de uscat poame »Cazenille« cor. 1000; investită în cărți economice și în coale de contabilitate cor. 900; grapa de mușchi cor. 80; investit în industria de casă, albumuri etc. cor. 6459.02; răsboiul de metal cor. 500, sau în total din cor. 11.399.20, cu un crescământ de cor. 526.20 față de anul 1902.

Rațiociniu cassariatului îl acudem sub IV.

Valorile, din care se compune averea reuniunii, sunt cuprinse în inventarul de sub V., căruia alăturăm sub VI. consemnarea colecțiilor agricole.

Pentru anul 1905 ne permitem a supune aprobării d-voastre proiectul de budget de sub VII.

El prevede venit anual de cor. 2110, ear' spese de cor. 1936. Rămâne astfel un excedent de cor. 174

Pe baza celor premise, Onorabila adunare gener la să binevoiască:

1. A lua raportul general la cunoștință.
2. A examina și a aproba rațiociniu anului 1903 și a ne vota absolutoriul prescriș.
3. A încuviința proiectul de budget pro 1905.
4. A exprima condolențe pentru membrii răposai.
5. A vota mulțumită comisiunii economice comitatense și Institutului de credit și economii »Albina« pentru ajutoarele de câte cor. 200.

Din ședința comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, ținută la 11 Decembrie n. 1904.

Demetriu Comșa, Victor Tordășianu,
pr. sident. secretar.

Dela »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu«

(A l-a adunare generală).

Duminecă în 5 Februarie n. și-a ținut »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu« a 5-a adunare generală sub conducerea directorului P. Lucașa. În cuvântul de deschidere președintele director insistă asupra duor momente de domeniu umanitar-creștinesc, ce preocupă Reuniunea. Primul este ajutorul oferit celor rămași după membrii răposai, ear' al doilea nisuița

de a realiza scopul, ce s'a dat când cu înființarea fondului »Asilului«, acest locaș chieat a servit de loc de repaus, de hrănire și de încălzire pentru orfanii și neputincioșii noștri, scăpătați.

Încât pentru ajutoarele oferite după cei răposai, Reuniunea și-a împlinit cu sfințenie chiearea, dând ajutoarele îndată după constatarea casului de moarte, anume în 63 casuri și cu suma ce trece peste 7000 cor., ear' în cauza »Asilului«, fondul acesta a trecut peste suma de 1200 cor. De încheiere roagă pe participanți a conlucra la rezolvirea agendelor adunării generale și declară adunarea deschisă. Secretarul Vic. Tordășianu ceteste raportul general pro 1904, pe care adunarea îl i-a la cunoștință. Socotelile pro 1904, revăzute de membrii Timoteiu Popovici și Baptist I. Boiu, se aproabă, ear' biroului i-s'a votat mulțumită și recunoștință pentru activitatea rodnică, desvoltată pentru prosperarea trebilor Reuniunii.

Ca un ce de remarcant este hotărârea unanimă a adunării generale, conform căreia direcțiunea este autorizată a căuta un imobil (grădină), pe care ar fi să se ridice asilul. În această afacere direcțiunea, cu rezerva aprobării adunării generale estra-ordinare poate reflecta și la banii gata, de aproape 5000 cor., ce formează averea proprie a Reuniunii și poate încheia cu eventual vânzător și contractul provisor de cumpărare. Fondul »Asilului«, întemeiat și alimentat din cele 10% detrase din ajutoarele după casurile de moarte, din competențele dăruite de directorul P. Lucașa și secretarul Vic. Tordășianu, cum și din unele daruri făcute în amintirea iubiților răposai, după aceasta hotărâre, și mai ales după-ce locul va fi cumpărat, sprijinit va fi de inimi generoase, cari mângăere vor afla în faptul, că din prisosul lor îmbiavor obolul pentru un scop atât de umanitar.

Anul 1904 este al 5-lea dela întemeierea »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«. În acest an am avut 15 casuri de moarte, cu cari numărul membrilor noștri răposai s'au urcat la 60.

Ajutorul statutar solvit moștenitorilor legali ai decedaților membri răposai, e de cor. 1799.50, ear' totalul ajutoarelor solvite după cele 60 casuri de moarte dela întemeierea Reuniunii e de 6686, din cari fondului »Asilului« i-a revenit 10% statutare, sau cor. 668.60. Așadar la mâna moștenitorilor s'a dat suma de cor. 6017.40.

Din ședința direcțiunii »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, ținută la 30 Ianuarie 1905.

Președinte:

P. Lucașa,
director.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Soia sau fasolea japoneză.

Soia este un fel de fasole, care se consumă mai mult uscată, adică boanele ei, decât ca verde. Patria adevărată a ei este Japonia, unde se cultivă în măsură foarte mare, de aceea la noi i-se și dă numele de *fasole japoneză*.

Cele mai multe țări din Europa se ocupă cu cultivarea și întrebuințarea ei ca articol de consum, în țara noastră, atât cultura cât și întrebuințarea ei în bucătărie este necunoscută, de nu cumva e cunoscută și tolosită sub ceva nume indigen.

In România de vre-o doi ani încoace aduce »o înbunădăfire simplită în hrana sateanului.

Soia este de două feluri, una cu boane galbene *tomnatică*, și una cu boane negre, *văratice*. Cu aceasta din urmă s'a făcut mai multă experiență, căreia îi dau numele de Soia hispida. Are flori mici albastrii. Atât cotoarele, vițele sau vregile, cât și păstăile, (tecile) cari cresc dela pământ, până în vârful parului sunt acoperite cu peri subțiri și mărunți.

Intre alți sprijinitori și propagători de mare însemnătate ai culturai Soiei amintim pe Dl *Kalinderu*, administratorul domeniilor coroanei, care a dat îndrumări tuturor agenților domeniilor coroanei, relativ la cultivarea acestei plante.

Hectolitru de Soia sau Daizu în Japonia se vând cu 7 cor. 36 bani.

Probe dataite despre succesul culturai ei în mare în România nu am aflat, am aflat însă o probă destul de elocventă a unei încercări în mic. Anume »Albina«, revistă pentru popor, ce apare în București Nr. 31 — 1904 ne spune că învățătorul și preotul din comuna Vișina, județul Romonați au sămănat 100 grame boane de Soia și au recoltat 6 kgr. boane va se zică 60,000 grame, cari ne reprezintă proporția 1:60.

Cultura ei nu diferă întru nimic de a fasolei noastre, îi place locul gras, fertil, fie dela natură, fie îngrășat prin gunoie abundanță, bine lucrat prin săpătură ori arătură afundă, încât se poate de toamnă. dar se mulțumeste și în pământ mai slab, cerând o singură condiție indispensabilă: un loc deschis, expus aerului și căldurei, altcum închiște și rămâne pipernicită.

Cu alte cuvinte, Soia o vom putea cultiva în orice loc, în care am cultivat din străbuni cu succes deplin fasole, mazăre linte și bob.

Fiind soia un fel de fasole de par, e tare espusă înghețului și brumei de primăvară: deci timpul potrivit pentru pus, sau sămănatul ei va fi numai după ce am trecut preste orice pericol de în-

gheț, eventual bruma, cam în jumătatea a doua a lunii Aprilie sau și când se pune fasolea cu par.

Pusul sau sămănatul ei este identic cu al fasolei noastre grase, cu par; se fac adică cuiburi la distanță de un paș normal, în care punem 3—4 boane, pe cari le acoperim cu pământ mărunț în grosime 3—5 centimetri.

Cultivarea ei în timpul vegetației e ca a fasolei; se sapă sau prășește de 2—3 ori după trebuință. Când începe a arunca vițe sau vregi, îi punem pari, dacă o cultivăm în grădina sau separat; dacă o cultivăm însă printre cucuruz sau mazăre unde încă se poate cultiva cu deplin succes, își află ea un fir de cucuruz sau mazăre de care să se acațe.

Până când păstăile Soiei sunt crude și nu i-au crescut boanele, se poate consuma și ca păstaie, ca fasolea cea grasă, după ce însă îi cresc boanele, păstaia se întărește și nu mai e o mâncare plăcută, ca și fasolea după ce s'a îmbătrânit.

Altcum valoarea ei nutritivă constă sau se află în boane, nu în păstăi pentru aceea ea foarte puțin se folosește în bucătărie, ca fasole verde, ci se lasă să se coacă.

Semnul de pe care să cunoaște că ea e coaptă și prin urmare se poate începe culegerii ei e acela, că atât păstăile (tecile), cât și frunzele sunt galbene, ce se întâmplă prin luna lui August.

Păstăile îngălbinite se culeg și așază într'un loc sbicit, bună oară în podul casei, sau într'un grănar, unde rămân până decătră toamnă, în care timp se uscă de ajuns pentru a se putea imblăți, ca și fasolea.

Din cele expuse până aci se vede că Soia, e plantă legumoaasă, care merită o deosebită atențiune din partea grădinarilor și economilor, căci ea cere puțin lucru și dă mult rod, ea cu timpul va înlocui vaca cu lapte.

»Din se Soia obține prin presare tescuire) ulei«.

Despre însemnătatea uleiului în bucătărie, dar mai ales în bucătaria sateanului în posturi lipsa toți o cunoaștem.

»In Japonia și China se prepară din această fasole un fel de brânză. Se pot prepara din ea mâncări gustoase, de pildă: *ciorbă* (zamă) la fel cu cea din fasolea și mazărea noastră«.

»Din Soia amestecată cu orez și cartofi mai prepară Japonezii un fel de *mămăligă* gustoasă și hrănitoare«.

Dacă nu toți deodată, dar cel puțin fiii cei mai în-precepere ai neamului nostru, vom face probe, și la caz de reușită, se-o îmbrățoseze toți, și se se folosească de ea, căci bunul Dumnezeu

a creat toate animalele și plantele de pe pământ pentru noi și folosul nostru.

Pentru ajungerea scopului, »**Bunul Eoonom**« prin Reuniunea economică de aci va îngriji a procura sămânța de lipsă pentru toți aceia, cari vor voi să facă probe cu aceasta plantă, și cari se vor însinua în scris până în 1 Martie a. c.

F. scol. N. P.

Cum se se aducă mierea la valoare.

Reuniunile de stupărit regnicolare au format comitete pentru estimarea mierei, Ministru de agricultură a promis, ba a și luat decisiuni de a ocroti acest scop și se afirmă, că au decretat mari sume de bani, ca să dea ajutoare și anticipațiuni, stuparilor autorizând pe dl secreteer Mărton de a distribui atari sume.

Invățătorii ambulanți, cari se ocupă cu albinăritul au făcut-o mică statistică, raportând următoarele: stupi se găesc în Ungaria în 22,221 sate. In coșnițe mobile s'au aflat 206.736 stupi, ear în coșnițe imobile (sistem vechiu) 355.130 stupi. Produsul mierei în 1904 s'a urcat la 29.971 mt. m. Ceară s'a scos cu totul la 1927 mt. m. cu o valoare totală de 9.900,000 Cor.

Situația politicoă în Ungaria

este tot încurcată. Vineri în 17 Febr. s'a ținut prima ședință a *dietei noue*. La 1.-ma ședință a presidat deputatul Kossuthist Iosif Madarász, cel mai în etate deputat. Ocupând presidiul și deschizând ședința a declarat că: »Imi țin de datorință a spune, că toate câte s'au făcut fie prin presidiu, fie prin guvern, fie prin ori cine altul în contra regulamentelor vechi și a constituțiunei noastre, le declar din acest loc de *nevalabile și ilegale*, Sâmbătă s'a cetit Autograful regal de cuprinsul următor: »Intervenind unele pedeci și neputând a deschide dieta după dorința inimei Noastre cu Mesagiul de tron, o declarăm deschisă prin rescriptul nostru present«. Deputații s'au împărțit în 9 clase prezentându-și credenționalele (mandatele). Deputații nostri naționali ocupară în dietă o pozițiune separată, aceștia se zice că vor pacta cu deputații sârbi ba chiar și deputații naționali sași se vor aglumeră cu ei.

In cercuri din Budapesta se ventilează ideea formării uuui ministeriu de tranziție, dar aceasta idee nu este agreeată nici de liberali, nici de opoșițe. Abzicând veteranul *Madarász* de presidiu s'a ales Iuluis Justh, față de guvernamentalul Tallian. ca vice-presidenți se aleseră: Francisc Bolgar și Stefan Rakovszky, amândoi deputați ai opoșiției. Sosind președintele nou ales și v.-presidenții în sală, fură primiți cu

entusiasm sub vii strigăte de »Éljen Kossuth, Éljenek!« Trăiască Kossuth! Trăiască!

După aceasta urmă constituirea dietei în 18 Febr. c., dar noul guvern încă nu s'a format și nici starea de ex-lex nu s'a ridicat. Conte *Tisza* a anunțat în clubul liberal, că cei 40 de deputați ai Croației și Slavoniei, s'au separat de clubul liberal constituind deocamdată clubul lor propriu. Croații voiau a propune din sinul lor la un post de v. președinte pe Kovacevici, dar văzând situația turbure au renunțat Conte I. Andrássy a fost din nou în audiență la Maj. Sa în Viena raportând rezultatele obținute și fu autorizat a continua pertractările. Partidul liberal este în crasă. Organul lor »Magyar Szó« susține că »Ungaria nu poate trăi fără dinastia Habsburg«. *Tisza* tot mai nutrește speranța de a reinvia și cere dela ai sei a fi una.

Răsboiul ruso-japonez.

Incheierea păcii iminentă.

Berlin. În cercurile militare germane se asigură că încheierea păcii între Rusia și Japonia este iminentă. Se zice că Anglia face pe împăciuitoarea.

Rusii s'ar fi convins că-i este imposibil să continue răsboiul deoarece, în condițiunile actuale armata rusească din Mancuria n'ar putea să primească alimente îndestulătoare.

Violențele japonezilor la Port-Arthur.

Paris. Franța va protesta la Tokio, în numele Rusiei, contra violențelor întreprinse de Japonezi asupra persoanelor private din Port-Arthur spre a le silii să părăsească orașul și a pune apoi stăpânire pe casele lor.

Bolnavii dela Port-Arthur.

Cifu. Se comunică Agenției telegrafice ruse că consulul rusesc aflând că Japonezii au intențiunea să transporte 2500 răniți și bolnavi din Port-Arthur la Cifu a făcut demersuri, pentru a se opune acestei intențiuni deoarece acolo nu se poate căuta bolnavii; el spune că bolnavii trebuie să fie transportați pe un vapor amenajat pentru acest scop și care să plece dela Dalny spre Rusia.

Blocarea Vladivostocului.

Londra. New-York-Herald« află din Petersburg că știrile primite dela Vladivostok spune că portul de acolo este strâns blocat de flota japoneză.

Rușii au în Extremul-Orient 700,000 soldați.

Răscoala din Rusia.

În Lodz (Polonia rusească) la înmormântarea lucrătorilor uciși, greviștii au atacat trupele cari ocupau toate străzile. S'a dat luptă cu focuri de revolver. Un ofițer, un polițist și doi cazaci au fost uciși:

Câtor-va lucrători li sau tăiat urechile cu lovituri de sabie. Un lucrător a fost orbit de loviturile de biciuri ale cazacilor.

În închisori arestații sunt bătuți cu bastoanele.

Aproape toți arestanții sunt închiși în subterane.

La Warșovia se țin dese întruniri secrete. Se crede că pentru ziua de 25 cor. se pregătește izbucnirea revoluției.

Amici lui Gorki prevăd că acesta va rămânea în închisoare până ce se va fi rezolvat chestiunea lucrătorilor.

Pare că aceasta este îndreptată mai cu seamă în contra lui Gorki și a consilierului comunal Kedrim. Se zice că la aceasta s'a găsit un manifest revoluționar adresat armatei.

Amicii lui Gorki nu primesc încuviințarea să-l viziteze.

Soția lui Gorki a prezentat în zadar cereri repetate pentru liberarea bărbatului ei.

La Sosnovice greva continuă. Se crede că ea va mai dura încă două săptămâni.

La Charkoff s'a reluat lucrul la fabricile de locomotive. Farmaciștii sunt în grevă.

La Odesa s'au pus în grevă farmaciștii.

»Echo de Paris« află din Petersburg că poliția a descoperit în Finlanda numeroase ateliere unde se fabricau bombe.

NOUȚĂȚI

Parastasul pentru pia memorie a fecitului episcop Ioan Popasu s'a celebrat în Caransebeș în 5/18 Februarie de către Prea On. D. protopresbiter Andreiu Ghidiu, asistat de preoții locali Ioan Stoian și George Buru. — De față au fost reprezentanții Veneratului Consistor diecesan, elevii institutelor și școalelor noastre confesionale sub conducere profesorilor și a învățătorilor lor. Răspunsurile le-a executat corul institutului teologic-pedagogic cu precisiunea cunoscută. De dorit ar fi fost a asista la acest act și o deputațiune din Brașov.

Regina României în ajutorul populațiunei lipsite. Maj. Sa a dăruit 3000 pâni de câte 2 kilograme, spre a fi împărțite țăranilor lipsiți din județul Ilfov, și 1000 lei lucrătorilor din portul Galați, cari sunt în mare mizerie.

Gapon. Autoritatea bisericească supremă din Petersburg l'a despoiat pe preotul Gapon, (conducătorul muncitorilor revoluțio-

nari), de demnitatea lui de preot și l'a oprit dela funcțiunile bisericești. Nici acum nu se știe sigur unde s'a ascuns Gapon. Poliția rusească îl caută grozav, fără să-i fi putut da de urmă.

Petrecere în Dobra. Inteligența română din Dobra invită la convenirea socială împreună cu dans, ce va avea loc Sâmbătă, în 4 Martie st. n. 1905, în sala dela »Hotel Husariu.« Inceputul la 8 ore seara. Venitul curat e destinat școalei române din loc.

Pentru »Roata dela Bělgrad«. Joi (16 Febr. n.) s'a pertractat la curtea de jurați a tribunalul din Cluj procesul de »agitație« intentat »Libertății« din Orăștie pentru poesia »Roata dela Bělgrad« de V. E. Moldovan, publicată în numărul dto 2 Iulie a. tr. Dl Valer I. Ioanovici, pe atunci redactor responsabil al »Libertății«, în urma verdictului de vinovăție al curții de jurați a fost condamnat la un an închisoare de stat și 1000 cor. amendă. Dl Ioanovici, care s'a prezentat la pertractare fără apărător, a anunțat contra sentinței recurs de nulitate.

Reuniunea sodalilor rom. din Sibiu arangează Sâmbătă, la 25 Febr. n. 1905 în »Unicum« un concert împreună cu postă humoristică și joc. Inceputul la 8 ore seara.

Atentat contra marelui duce Sergius. La Kreml (Rusia) în 4/17 Febr. c. niște (nihilisti) răutăptuitori au aruncat o bombă sub trăsura marelui duce Sergius unchiul Țarului Nicolae II. al Rusiei.

Bomba a explodat îndată, sfâșiind pe marele duce în bucăți, aruncat fiind în aer împreună cu caii și trăsura.

Marele archiduce Sergius a fost om în floarea vieții, numai de 48 ani. El a fost guvernor la Moscva și unul dintre cei mai aprigi aderenți ai absolutismului și ai autocrației. Unul dintre atentatori fu prins, asemenea și mai mulți studenți amestecați la acest complot. Eată tragice rezultate de ale răsculaților din Rusia și nemulțumiri pentru răsboiul din Extremul-Orient.

În atențiunea emigranților la America. Guvernul Ungariei a liberat călătoria la America și prin Bremen. Cine are pașaportul predat pe la Fiume, acela poate călători și prin Bremen dacă are cartea de vapor prin Bremen.

Cine s'a decis a călători prin Bremen la America, acela trebuie negreșit să trimită de acasă 20 cor. arună; după primirea arunei fie-căruia i-se trimite cartea de vapor.

Lucrătorii cari sunt harnici și sănătoși cari au biletul de tren plătit în America până la locul destinat și cari pot arăta 50 cor. bani gata, aceia toți sunt primiți în America.

Cine are cunoscători în America, să aducă adresa celorla cu sine.

Cine are ochi bolnavi, sau alte rane trupești, mai bătrân de 50 ani, s'au e arvunat în vre-o fabrică la lucru în America și merge anume la lucru rezervat, pe acela îl înapoiază din America.

În Ratibor precum și în Bremen fie-care emigrant să vizitează, așa că fie-care pe când vine în Bremen pe vapor, poate fi primit în America.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 14—20 Februarie v. 1905.

Duminică	14 Draguș.
Luni	15 Belin.
Marti	16 Abrud. Aradul-Nou. Bruiu. Cehul din Selagiu. Dicio-Sân-Martin. Drașu. Eșled Lechnața. Piscolt. Reșinari. Székely-Cristur. Zlagna.
Mercuri	17 Dej. Făget.
Joi	18 Veneția de jos. Zabola. Zălău.
Vineri	19 Gyoma.
Sâmbătă	20 Alămor. Bichiș-Ciaba Comloș. Feriház

Călindarul vechiu și nou al săptămânei.

Dumin. Fiului rătăcit ev. Luca c. 15, g. 6. v. 6.

Dum.	13 M. Martinian	26 Gothard
Luni	14 P. Axente	27 Leandru
Marti	15 Ap. Onisim	28 Roman
Merc.	16 M. Panfilie	1 Vartie. Albin
Joi	17 M. Teodor	2 Simpliciu
Vineri	18 P. Leontie	3 Celidoniu
Sâmb.	19 Ap. Archip.	4 Casmir

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

Convocare.

Domnii participanți ai însoțirii de anticipațiune și credit »**Hunedoara**«, sê invită în virtutea §§-lor 23 și 24 ai statutelor la a

XX. Adunare generală ordinară,

care se va ținea în Deva la 12 Martie 1905 st. n. la 2 ore d. a. în localul însoțirii.

Obiectele

puse la ordinea zilei sunt:

1. Alegerea unui președinte, a unui vice-președinte, precum a doi secretari și doi scrutinători

2. Raportul direcțiunii cu privire la activitatea consiliului administrativ și la starea casei însoțirii (bilanțul) pe anul 1904, raportul comisiunii de supraveghiere și hotărârea asupra profitului curat.

3. Statorirea bugetului pe a. 1905.

4. Alegerea comisiunii de supraveghiere pe timp de un an.

5. Eventuale propuneri (§ 29).

În iipsa membrilor receruți — de peste jumătate a părților fundamentale — adunarea se va ținea în înțelesul §-lui 25 din statute la 22 Martie a. c. tot la timpul și localul indicat.

Domnii participanți pot lua parte sau în persoană, sau prin plenipotențiații lor, cari asemenea au sê fie participanți fundamentali (§ 26); nime nu poate exercita însă mai multe de 20 voturi (§ 10).

În timpul încheierii bilanțului însoțirea a avut 319 părți fundamentale à 100 cor. 31900 cor.

Din ședința consiliului administrativ al însoțirii »Hunedoara« ținută în Deva la 8 Februnrie 1905.

Alex. Moldovan sen. m. p.,
director.

Alex. Moldovan iun. m. p.,
secretar.

ACTIVE

Contul bilanțului pe anul 1904.

PASIVE

	cor.	fil.		cor.	fil.
1. Cassa în numărar	4217	94	1. Părți fundamentale	31900	—
2. În cambii	170587	80	2. Dep spre fruct. și inter. capit.	232190	45
3. În obligațiuni	124846	—	3. Fondul de rezervă	23000	—
4. Realități	1726	06	4. Fondul de res. special	9600	—
5. În mobilar; det. 10%	347	46	5. Conturi creditoare	1957	73
6. În conturi debitoare	1506	06	6 Profit curat	4583	14
	303231	32		303231	32

SPESE

Contul profitului și perderilor pe anul 1094.

VENITE

	cor.	fil.		cor.	fil.
1. Interese la depuneri	14001	26	1. Interesele de escompt și obligațiuni	19843	30
2. Salare	4320	—	2. Provisiuni	5029	52
3. Spese diverse (recu site de cancelarie, încălzit, luminat, serviciu etc.)	1167	16	3. Accidențe diverse și interese de întârziere	4270	36
4. Contribuțiune	4143	56	4. Venitul după realități	187	—
5. Timbru	27	06			
6. Taxe de prezență	600	—			
7. Chirie	440	—			
8. Deteriorarea mob. cu 10%	39	—			
9. Profit curat	4583	14			
	29330	18		29330	18

De va, la 31 Decemvrie 1904.

I. Lazariciu m. p.,
cassar.

Alexandru Moldovan sen. m. p.,
director.

Ioan Simionășiu m. p.

Subsemnata comisiune de supraveghiere am examinat contul bilanțului precum și contul profitului și al perderilor și l'am aflat în consonanță cu cărțile și exact.

Deva, la 5 Februarie 1905

Simion Dragomir m. p.

Dr. Silviu Moldovan m. p.

Romul Cutean m. p.

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jckeli, Sibiu (Nagyszeben). 6-52

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de case de fer și oțel

— alui —

R. ÖSZY

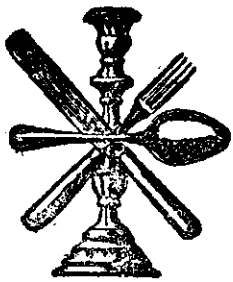
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de
eftine din magazinul meu, peste mē-
sură asortat, *mărfurile mele de
argint de Mexico* renumite și plă-
cute prețutindenea pentru bunătatea
lor excelentă și anume: 6 bucăți cu-
țițe de masă de argint de Mexico,
6 buc. furculițe de argint de Mexico,
6 buc. linguri de argint de Mexico,
12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțițe pentru dessert, 6 buc.
excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de
Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos
lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă **fl. 6.50.** numai

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, *în dar*
o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ klg.
și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță.
Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis.
Argintul de Mexico este un metal absolut alb (și în-
launtru), pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate
ofer *garanță pe 25 ani*. Expedarea se face trimițând
suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic
și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 23—52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-
lângă garanță: reuma,
insomnia, epilepsia, ner-
tit, clorosa, durerea de
tență, influența, precum
nervi. Bolnavul cel-ce

decă și recreează pe
asthma (respirația grea),
vositatea, lipsa de ape-
dinti, migrena, impo-
și tot felul de boale de
nu se poate vindeca în

decurs de 44 zile, îi întorcem banii imediat. Celui-ce nu-i
mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt
convins despre efectul sigur al aparatului meu.

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi
la boale de nervi cronice.

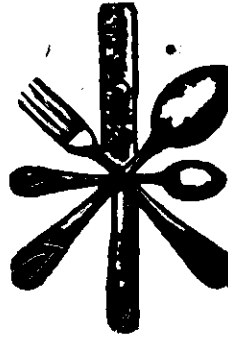
a se folosi
la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 23—52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt incre-
dințat să vind marfa acesteia în prețul cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într'o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțițe din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat
laptele și 1 sitiță de străcurat supa. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
înlocuște cu cel mai scump argint, și ca unul ficcare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Aufferberg's Centrale**

(226) 6— Budapesta VI., Strada Profeta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

Împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese
și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5½%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 3—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,
credit simplu și fără giranți, pe salare dela K 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 6—
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mechanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
luminarea chilților, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medici și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și depozite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te
poți sud și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri
subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte în 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimit cu rambursă de 6—

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Profeta 5.

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie** și **conomie** solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)
47—52 ilustrat gratuit și franco.

ATELIERUL

de fotografie **ADLER**

— în Orăștie, strada apei Nr. 31 —
(lângă școala civilă de fete.)

Deoarece doresc a-mi aduna un tablou de copii, prin aceasta rog frumos pe onor. public să aibă bunătate a aduce în atelierul meu sus amintit, care este bine încălzit ori-ce fel de copii mici spre a-i fotografa.

Pentru astfel de fotografii nu iau taxe.

Cu toată stima

Adler Arthur,
photograf.

8—

BANI

Fără spese anticipative!

Imprumut de bani cu amortisare

de 4%

dela instituttele de bani de primul rang din Budapesta și străinătate, până la ¾ a valorii realităților întabulate la locul I. și II. cu amortisare dela 15—65 ani.

Credit personal! Pentru preoți, militar oficianți de stat și privați, negustori, industriași, cu și fără giranți pe termin de 1—15 ani; **acurateță, coulanterie și discrețiune.**

Convertire de datorii la bănci și privați.

Noi redactăm și dăm explicațiuni amănunțite despre diferite întreprinderi vechi și noi, prin organe autorizate dăm opinii tehnice și geologice de experți și executăm și finanțarea acestor felii de întreprinderi.

(249) Prefacem întreprinderi existente în societăți pe acții etc. 22—26

MELLER LA JOS és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 32.
(Firmă înprotocolată judecătorește).

„MINERVA“, institut tipografic

în Orăștie, (Sz.-Város) Piața-mare Nr. 2.

Efectuește tot felul de lucrări aparținătoare artei tipografice.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

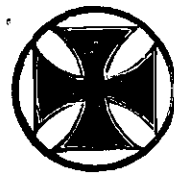
Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(190)

de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-
vindecă boale vechi

de ani

51—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârçiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, ulul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tracteră normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prănesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA.**

Cancelaria și depositete: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilu-trat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

5—52